

ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ Disinfecting Drinking Water

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਤੀਲ਼ਾਂ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਧਰਾਤਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ “ਕਿਟਾਣੂ” ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਟਾਣੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਾੜ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਮੇਤ ਗੰਭੀਰ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਾੜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫੈਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਵਾਲਾ ਮਲ ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਕਟੀਰੀਆ, ਵਾਇਰਸ ਜਾਂ ਪਰਜੀਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਕੈਮਪਾਏਲੋਬੈਕਟਰ (Campylobacter), ਸੈਮੋਨੇਲਾ (Salmonella), ਜੀਆਰਡੀਆ (Giardia) ਅਤੇ ਕਰਿਪਟੋਸਪੋਰੀਡੀਅਮ (Cryptosporidium)।

ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜਾਂ ਹਟਾ ਕੇ, ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਰਸਾਇਣ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਤਪਸ਼ ਵਰਤ ਕੇ, ਅਲਟਰਾਵਾਈਓਲੈਟ (ਯੂਵੀ) ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਵਰਤ ਕੇ, ਫਿਲਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਦੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜਿਆਦਾਤਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਾਣੀ ਆਪ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਂ ਸ੍ਰੋਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਤਲਬੰਦ ਪਾਣੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ‘ਪਾਣੀ ਉਬਾਲਣ’ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ:

- ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁਨਾਸਬ ਉਪਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਰੀਖਣ “ਫੀਕਲ ਕੋਲੀਫੋਰਮ” ਜਾਂ ਈ ਕੋਲਾਈ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੀ ਮੈਂਜ਼ੂਦਾਗੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਕਚਰੇ (ਮੈਲੇ) ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ
- ਹੜ੍ਹ, ਭੁਚਾਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਕਟ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ:

- ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਪਲਾਈ/ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਹੋ
- ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਕਾ ਹੈ

- ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ

ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਰੀਕਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਬਾਲਣਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜੀਆਰਡੀਆ ਜਾਂ ਕਰਿਪਟੋਸਪੋਰੀਡੀਅਮ ਵਰਗੇ ਪਰਜੀਵੀ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।

- ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 1 ਮਿੰਟ ਲਈ ਉਬਾਲੋ। 2,000 ਮੀਟਰ (6,500 ਫੁੱਟ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਚਾਈਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਮਿੰਟ ਲਈ ਉਬਾਲੋ
- ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਭੰਡਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣੇ ਸਾਫ਼, ਢੱਕਣ ਵਾਲੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ

ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਲੀਚ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ?

ਹਾਂ। ਘਰੇਲੂ ਕਲੋਰੀਨ ਬਲੀਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

- ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਲੀਚਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਲੀਚਾਂ, ਵਾਧੂ ਕਲੀਨਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਲੀਚਾਂ, ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਲੋਰੀਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਲੀਚਾਂ ਨਾ ਵਰਤੋਂ
- ਬਲੀਚ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਭਗ 20° ਸੇਂਟੀਗ੍ਰੇਡ (68°ਫੈਰਨਹਾਇਟ) ਤੇ ਹੈ। ਮਿਲਾਓ:
  - ਘਰੇਲੂ ਬਲੀਚ ਦੀਆਂ 2 ਬੂਂਦਾਂ (0.1 ਮਿਲੀਲੀਟਰ) (ਲਗਭਗ 5.25% ਕਲੋਰੀਨ)
  - 1 ਲੀਟਰ (4 ਕੱਪ) ਪਾਣੀ
- ਢੱਕੋ ਅਤੇ ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 30 ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਾਏ ਪਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਲਗਭਗ 30 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਲੋਰੀਨ ਦੀ ਹਲਕੀ ਮਹਿਕ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ 2 ਬੂਂਦਾਂ ਹੋਰ ਪਾਓ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੋਰ 15 ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਾਏ ਰਹਿਣ ਦਿਓ
- ਜੇ ਪਾਣੀ ਯੁੰਦਲਾ ਹੈ, ਜਾਂ 10° ਸੇਂਟੀਗ੍ਰੇਡ (50°ਫੈਰਨਹਾਇਟ) ਨਾਲੋਂ ਠੰਡਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਲੀਚ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਕਰ ਦਿਓ। ਉਸ ਨੂੰ ਢੱਕੋ ਅਤੇ ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1 ਤੋਂ 2 ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਾਏ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਉਪਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਾਣੀ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲੇ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਕਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਕਲੋਰੀਨ ਦੇ ਸਵਾਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਢੱਕੋ ਪਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿਓ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਡੱਬੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਪਾਓ

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਲੋਰੀਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਪੈਕਟ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਜੇ ਪਾਣੀ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਪਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ?

ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਬਾਲਣ ਜਾਂ ਬਲੀਚ ਮਿਲਾਉਣਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਦਲਵਾਂ ਸ੍ਰੋਤ ਲੱਭਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜੇ ਪਾਣੀ ਮੈਲਾ ਜਾਂ ਪੁੰਦਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ?

ਪੁੰਦਲਾ ਪਾਣੀ ਰੋਗਾਣੂਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਪੜੇ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਫਿਲਟਰ ਦੁਆਰਾ ਛਾਣ ਕੇ ਧੰਦਲੇਪਣ ਨੂੰ ਘਟਾਓ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਤਲ ਤੱਕ ਬੈਠਣ ਦਿਓ। ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰੋ।

ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਓਡੀਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ?

ਹਾਂ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਵਧੀਆਂ ਲਈ। ਆਇਓਡੀਨ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਬਾਇਰੋਇਡ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਆਇਓਡੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ) ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਓਡੀਨ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਆਇਓਡੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਭਗ 20 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗ੍ਰੇਡ (68 ਡਿਗਰੀ ਫੈਰਨਹਾਇਟ) ਹੈ। ਮਿਲਾਓ:

- 2% ਟਿੰਚਰ ਆਇਓਡੀਨ ਦੀਆਂ 6 ਬੂੰਦਾਂ (0.3 ਮਿ.ਲੀ)
- 1 ਲੀਟਰ (33 ਆਉਂਸ) ਉਪਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ

ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ 30 ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਾਏ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਈ, ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਾਏ ਰਹਿਣ ਦਿਓ।

- ਜੇ ਪਾਣੀ ਪੁੰਦਲਾ ਹੈ, ਮਿਲਾਓ:
  - 2% ਟਿੰਚਰ ਆਇਓਡੀਨ ਦੀਆਂ 10 ਬੂੰਦਾਂ (0.5 ਮਿ.ਲੀ)
  - 1 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ
  - ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਇਓਡੀਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਪੈਕਟ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਫਿਲਟਰ ਵਰਤ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?

ਜੱਗ ਵਰਗੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫਿਲਟਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਰਿਟਾ®) ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਉਪਕਰਣ ਵਰਤਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਉਪਚਾਰ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਲਈ, www.nsf.org/ ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸ਼ੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਐਨਐਸਾਈਫ) ਤੇ ਜਾਓ।

ਮੈਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਬੋਤਲਬੰਦ ਪਾਣੀ ਵਰਤੋਂ:

- ਪੀਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੀਆਂ ਸਥਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਬੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
- ਡਿੰਕ ਮਿਕਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਾਢਾ ਜੂਸ ਜਾਂ ਡਿੰਕ ਕਰਿਸਟਲਜ਼
- ਕਾਫ਼ੀ
- ਬਰਫ ਦੇ ਕਯੂਬ (ਜੰਮਾਉਣਾ ਰੋਗਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ)
- ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਰਤਨ ਧੋਣੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਡਿਸਵੈਸ਼ਰ ਵਰਤ ਰਹੋ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਜਾਂ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਤਨਾਂ ਨੂੰ 1 ਮਿੰਟ ਲਈ ਹਰੇਕ 1 ਲੀਟਰ ਲਈ ਬਲੀਚ ਦੇ 2 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪੋਲ ਵਿਚ ਸੋਖੋ
- ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਬਰੱਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
- ਪਾਲਤੁ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬਰਤਨ ਭਰਨ ਲਈ
- ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਵਾਉਣ ਲਈ - ਜੇ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਪਾਣੀ ਵਰਤ ਕੇ ਸਪੰਜ ਨਾਲ ਨੁਵਾਓ

ਬਾਲਗ ਲੋਕ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਵਰਤ ਕੇ ਨਹੂ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਹੂਇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਣੂ ਰਹਿਤ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਵੋ ਜਾਂ ਅਲਕੋਹਲ ਅਧਾਰਤ ਹੈਂਡ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਵਰਤੋਂ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

ਜੇ ਆਪਣੇ ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਸਿਹਤ ਅਧਿਰਿਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੈਲਥਲਿੰਕਬੀਸੀ ਫਾਇਲਾਂ ਦੇ ਦੇਖੋ:

- [HealthLinkBC File #05b ਖੁਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰੋਟ](#)
- [HealthLinkBC File #49f ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ: ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ](#)
- [HealthLinkBC File #56 ਕਮਜ਼ੋਰ ਇਮਿਜੂਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ](#)
- [HealthLinkBC File #69b ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਟੋਰ ਕਰਨਾ](#)